

**ข้อมูลวิชาชีพด้านวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม
เพื่อประกอบดุลยพินิจในการควบคุมตัวหรือปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา
ในคดีอาครสำนักงาน สตง. ถล่ม**

ด้วยความเคารพอย่างสูงต่อดุลยพินิจของศาล และหลักนิติธรรมอันเป็นรากฐานสำคัญของกระบวนการยุติธรรม สมาคมวิชาชีพด้านวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม จำนวน 4 สมาคม ได้แก่ วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสมาคมวิศวกรที่ปรึกษาแห่งประเทศไทย ใคร่ขอกราบเรียนข้อมูลข้อเท็จจริงเชิงวิชาชีพ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาในชั้นศาลเกี่ยวกับคดีอาครสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ถล่ม จากแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว โดยมีผู้ต้องหาจำนวน 15 รายถูกกล่าวหา ทั้งนี้ เพื่อประกอบการใช้ดุลยพินิจของศาลในการพิจารณาการควบคุมตัวหรืออนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาอย่างรอบด้าน

1. หน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบของสถาปนิก

สถาปนิกในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพมีบทบาทสำคัญในการออกแบบด้านศิลปะ สุนทรียะ และการใช้สอยของอาคาร โดยมีหน้าที่ในการจัดวางพื้นที่ ใช้ประโยชน์จากแสงและอากาศ ตลอดจนกำหนดขนาดและตำแหน่งขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม เช่น ลิฟต์ บันได ห้องน้ำ หรือโถงต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม สถาปนิกมิได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในด้านความมั่นคงของโครงสร้าง ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของวิศวกรโครงสร้างโดยตรง

กรณีของการถล่มของอาคารสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน แม้ว่าตำแหน่งของลิฟต์จะเป็นส่วนหนึ่งที่สถาปนิกออกแบบไว้ แต่การออกแบบและตรวจสอบด้านความมั่นคงของโครงสร้างโดยรอบ ได้แก่ เสา คาน พื้น ฯลฯ เป็นหน้าที่ของวิศวกรโครงสร้างผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ซึ่งต้องคำนวณและตรวจสอบให้มั่นใจว่าอาคารสามารถรับน้ำหนัก และแรงกระทำทั้งในแนวตั้งและแนวนอนได้อย่างปลอดภัย

ด้วยเหตุนี้ การพิจารณาให้สถาปนิกต้องรับผิดชอบในประเด็นโครงสร้างหรือถือว่ามีส่วนทำให้เกิดเหตุถล่ม อาจส่งผลให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสถาปนิกในสังคม และส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้ปฏิบัติงานในสายวิชาชีพนี้อย่างกว้างขวาง

2. ขอบเขตหน้าที่ของวิศวกรผู้ออกแบบโครงสร้าง

วิศวกรผู้ออกแบบโครงสร้างซึ่งลงลายมือชื่อในแบบถือเป็นผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงปลอดภัยของโครงสร้างตามแบบ รูปแบบ และรายการคำนวณที่ได้ยื่นต่อเจ้าพนักงาน ข้อมูลดังกล่าวไม่สามารถเปลี่ยนแปลงภายหลังได้ และขณะนี้ยังไม่มีผลการสอบสวนอย่างเป็นทางการจาก คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่นายกรัฐมนตรีได้แต่งตั้ง การคาดการณ์สาเหตุของการถล่มจากแหล่งอื่น ๆ จึงยังเป็นเพียงข้อคิดเห็นเบื้องต้นเท่านั้น

3. หน้าที่ของผู้ควบคุมงานและผู้รับเหมา

ผู้ควบคุมงานและผู้รับเหมาในโครงการก่อสร้างมีหน้าที่หลักในการดำเนินงานให้เป็นไปตามแบบแปลน และรายการที่ได้ตกลงท้ายสุด รวมถึงต้องประสานงานกับผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ เช่น วิศวกร สถาปนิก และ เจ้าของโครงการ ให้กระบวนการก่อสร้างดำเนินไปตามแบบแปลน ผู้ควบคุมงานไม่มีอำนาจในการแก้ไขดัดแปลง รายละเอียดใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างได้ด้วยตนเอง หากปรากฏความผิดพลาดในแบบหรือรายการคำนวณ ถือว่าอยู่นอกเหนือขอบเขตการทำงาน และเป็นหน้าที่ของผู้ออกแบบที่จะต้องพิจารณาก่อนดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ เพราะมิใช่ผู้รับผิดชอบในการออกแบบหรือคำนวณความมั่นคงแข็งแรงของโครงสร้างอาคาร และโดยเฉพาะกับผู้ที่ไม่ได้ถือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมจะยังไม่มีส่วนในการแก้ไขหรือกำลั้งในแบบแปลนก่อสร้างอาคารได้เลย

สำหรับผู้รับเหมานั้นจะดำเนินการตามแบบก่อสร้างที่ผ่านการตรวจสอบและอนุมัติแล้วและไม่มีอำนาจในการแก้ไขดัดแปลงรายละเอียดใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างได้ด้วยตนเอง หากปรากฏความผิดพลาดในแบบหรือ รายการคำนวณ ถือว่าอยู่นอกเหนือขอบเขตความรับผิดชอบของผู้รับเหมา ทั้งนี้เป็นหน้าที่ของผู้ออกแบบโดยผ่าน การประสานงานการแก้ไขแบบระหว่างวิศวกรผู้ควบคุมงานกับวิศวกรผู้ออกแบบในเรื่องนั้นๆ

4. คุณภาพของวัสดุก่อสร้าง

วัสดุก่อสร้างเป็นองค์ประกอบสำคัญของความมั่นคงของอาคาร การเลือกใช้วัสดุที่มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่ ผู้เกี่ยวข้องในโครงการก่อสร้างทั่วไปให้ความสำคัญมาโดยตลอด เหล็กเส้นที่ใช้ในหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องผ่านการ รับรองตามมาตรฐานอุตสาหกรรม (มอก. 24-2559) และผ่านกระบวนการพิจารณาอนุมัติจากวิศวกรและ ผู้เกี่ยวข้องก่อนนำไปใช้งาน เชื่อได้ว่าในช่วงเวลาที่เหล็กดังกล่าวถูกนำมาใช้งานนั้นยังได้รับการรับรองคุณภาพจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม ต่อมาโรงงานผู้ผลิตเหล็กเส้นดังกล่าวถูกคำสั่งระงับการผลิตหลังจากที่ทำการก่อสร้าง ไปแล้ว ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ ขณะที่มีการอนุมัติใช้วัสดุผู้เกี่ยวข้องในขณะนั้นย่อมไม่

อาจทราบได้ว่าวัสดุดังกล่าวมีข้อบกพร่อง อีกทั้งในระหว่างการก่อสร้างยังได้มีการสุ่มทดสอบคุณภาพของวัสดุทั้ง เหล็กและคอนกรีตในระยะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในเบื้องต้นเชื่อได้ว่าผลทดสอบในขณะนั้นเป็นไปตามมาตรฐาน วิชาชีพและมาตรฐานอุตสาหกรรมแห่งชาติจึงดำเนินการมาได้อย่างต่อเนื่อง

หลังเกิดเหตุ หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้เริ่มดำเนินการตรวจสอบคุณภาพวัสดุอย่างละเอียด ซึ่งยังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาตรวจสอบ และยังไม่มียุติการที่ชัดเจนถึงสาเหตุของการถล่มของอาคารว่ามีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพวัสดุโดยตรงหรือไม่

สมาคมฯ จึงใคร่ขอความเมตตาในประเด็นนี้ และขอความเมตตาในการปล่อยตัวชั่วคราว เพื่อเปิดโอกาส ให้ผู้ต้องหาได้พิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนต่อไป

5. ความเห็นเกี่ยวกับข้อหาการปลอมแปลงเอกสาร

ในประเด็นข้อกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับการปลอมลายมือชื่อในเอกสารทางราชการหรือเอกสารที่ใช้ ประกอบการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร สมาคมวิชาชีพวิศวกรรมและสถาปัตยกรรมทั้ง 4 สมาคม ใคร่ขอเรียนว่า เรื่องดังกล่าวไม่อยู่ในขอบเขตหน้าที่หรือความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพด้านวิศวกรรมและสถาปัตยกรรมโดยตรง เนื่องจากการตรวจสอบลายมือชื่อหรือการวินิจฉัยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปลอมเอกสารเป็นเรื่องทางพินิจเหตุและ กฎหมายที่อยู่ภายใต้ดุลพินิจของศาลและพนักงานสอบสวนโดยเฉพาะ

ด้วยเหตุนี้ สมาคมฯ จึงไม่ขอกล่าวหาหรือเสนอความเห็นในสาระสำคัญของข้อกล่าวหาดังกล่าว ทั้งนี้ ขอ แสดงความเคารพอย่างสูงต่ออำนาจหน้าที่ของศาลในการพิจารณาและวินิจฉัยความผิดตามหลักฐานที่ปรากฏและ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

6. ผลกระทบต่อวิชาชีพ

ในนามของสมาคมวิชาชีพทั้ง 4 สมาคม ขอแสดงความเคารพต่อศาลเป็นอย่างสูง และใคร่ขอความเมตตา จากศาล ได้โปรดพิจารณาเรื่องการควบคุมตัวผู้ต้องหาทั้งส่วนที่มีและไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความมั่นคง ปลอดภัยของอาคาร อาจก่อให้เกิดความวิตกกังวลในหมู่วิศวกรและสถาปนิกทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน กรณีที่บุคคลเหล่านั้นยังมิได้มีโอกาสแสดงพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตน ทั้งนี้ การไม่ได้รับการ ปล่อยตัวชั่วคราวอาจเป็นอุปสรรคต่อการเตรียมการต่อสู้คดี และเป็นบรรทัดฐานอันส่งผลกระทบในระยะยาวต่อ ขวัญกำลังใจของผู้ประกอบวิชาชีพที่สุจริต

สมาคมวิชาชีพทั้ง 4 สมาคม จึงใคร่ขอความเมตตาจากศาลมา ณ โอกาสนี้ ได้โปรดพิจารณาข้อมูลข้างต้น ประกอบในการอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหา เพื่อให้โอกาสผู้ต้องหาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความบริสุทธิ์ของตนตามกระบวนการยุติธรรมต่อไป

ขอแสดงความเคารพอย่างสูง

(รองศาสตราจารย์ ดร.วชิรินทร์ กาสลัก)

นายกวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

นางสาวลิษา งามตระกูลพานิช

นายกสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายอเส สุขยงค์

นายกสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายนพดล ใจเชื้อ

นายกสมาคมวิศวกรที่ปรึกษาแห่งประเทศไทย